

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Eva Mravcová
Název práce	Život seniorů v česko-polském pohraničí a jeho specifické znaky
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Josef Bernard, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2018

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka si klade za cíl identifikovat specifické problémy spojené se životem seniorů v Javorníku. Konkrétně hodlá v práci zkoumat, jakým problémům jsou senioři vystaveni, jak je řeší, kteří aktéři hrají v jejich životech důležitou roli a jestli jsou v místě jejich bydliště zajištěny sociální služby. Výběr a formulaci tohoto cíle považuji za zdařilé, protože zájem o místně specifické životní podmínky v různých etapách života patří k zajímavým tématům sociologie i geografie.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Autorce se podařilo zachytit pomocí rozhovorů různé aspekty zkušenosti několika seniorů žijících v Javorníku a tyto zkušenosti dokáže do jisté míry generalizovat. To je přínosem práce. Na druhou stranu, práce trpí řadou neduhů:

- Struktura práce je nepřehledná. Kapitola Současný stav poznání je částečně pokusem definovat gerontosociologii a částečně přehledem populační dynamiky Česka, pozice seniorů ve společnosti a popisem různých způsobů definování pohraničí. Tato témata netvoří nijak soudržný celek. Zcela zde chybí informace podstatné pro téma, které autorka řeší, tedy o významu rezidenčního kontextu pro seniory, o jejich každodenních potřebách, o jejich způsobech trávení času, atd. Existuje k tomu zahraniční i česká literatura, například texty od Lucie Vidovičové (autorka některé z nich uvádí v zadání práce, žádný z nich pak ale už přímo v práci nevyužívá). Rovněž zde není žádná argumentace týkající se specifických životních podmínek v pohraničí, potažmo v periferiích. I k tomu existuje dostatek odborné literatury.
- Přehled gerontosociologických teorií v kapitole 2 je trochu zmatený a není v empirické části práce nijak využit. Zajímalo by mě, jestli autorka dobře rozumí všemu, co píše, např. o závislosti gerontosociologie na strukturním funkcionalismu (str. 12), atd. Každopádně autorčiny výzkumné otázky nejsou s těmito teoretickými perspektivami nijak propojeny.
- Problémem empirické části práce je především to, že autorka hodlá najít **specifické** problémy seniorů v Javorníku. Pomocí několika rozhovorů ale těžko může zjistit, která zjištění jsou specifická pro Javorník a která mají obecnější platnost. Jedním z jejích závěrů tak například je to, že specifikem jsou velmi silné sociální vazby javornických seniorů (str. 57). Takový závěr je ovšem velmi pochybný. Lze uvést nějaký doklad toho, že se skutečně jedná o silnější vazby než v jiných lokalitách?
- Autorka v empirické části práce nedostatečně reflektuje rozdíly situace jednotlivých respondentů z hlediska jejich zdravotního stavu a typu bydlení. To jsou zřejmě zásadnější faktory rozhodující o jejich způsobu trávení času a prožívaných problémech, než místo bydliště.
- Práce obsahuje faktografické nepřesnosti: Na zámku na Jánském vrchu nebydlela vratslavská knížata, ale biskupové. Karl Ditters z Dittersdorfu není javornický rodák, i když v Javorníku působil (str. 26).
- V práci chybí podrobnější informace o tom, jak byly prováděny rozhovory, jak dlouho trvaly, zda byly přepisovány, jak probíhala analýza.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

- Není vhodné označovat ženy, se kterými autorka prováděla rozhovory, mužskou formou „respondent“. Působí to až úsměvně: „Respondent 8 žije s manželem, má dvě děti. Vystřídala mnoho zaměstnání...“ (str. 37)

Otázky k obhajobě práce

Je Javorník město nabízející vhodné životní podmínky pro seniory? V čem ano a v čem ne?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Autorka v práci prokázala schopnost realizovat malou kvalitativní sondu. Bohužel analytické zpracování získaných rozhovorů a nedostatečné propojení s nějakou teoretickou perspektivou snižují celkový dojem z této práce.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

E

Mistrovice, 20.7.2018
datum a místo

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.